

Додаток 1 до Заходів
про запобігання та протидію
наси́льству та жорстокому
поводженню з дітьми
в ТЗДОЯС №7

**Алгоритм дій
працівників закладу дошкільної освіти
в разі виявлення ознак наси́льства та жорстокого поведіння з дітьми**

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки наси́льства та жорстокого поведіння, учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

2. Після отримання звернення дитини, відповідна особа інформує керівника закладу освіти у письмовій формі (заява) про випадок булінгу, наси́льства та жорстокого поведіння.

3. Керівник закладу розглядає таке звернення та з'ясовує усі обставини наси́льства та жорстокого поведіння. Надалі він скликає засідання комісії з розгляду випадків **наси́льства та жорстокого поведіння** серед учасників освітнього процесу та окреслює подальші дії. Якщо комісія визнала, що це був булінг, наси́льство чи жорстоке поведіння, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

4. На засідання комісії запрошують батьків постраждалого та «булера» (за згодою), керівника закладу та інших заінтересованих осіб.

5. У разі якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згоден з цим, то він може одразу звертатися до органів Національної поліції України.

6. За будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

7. У разі підтвердження факту вчинення наси́льства та жорстокого поведіння, за результатами розслідування та висновків комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Служби у справах дітей про випадки наси́льства та жорстокого поведіння в закладі освіти.

8. Комісія за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг, наси́льство та жорстоке поведіння визначених сторін булінгу (цькування), встановлених можливих причин наси́льства та жорстокого поведіння розробляє рекомендації для педагогічних працівників щодо освітньої діяльності з дітьми, причетними до булінгу, їх батьками (особами, що їх замінюють), заходи стабілізації психологічного

клімату у колективі, надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування).

9. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили насильство та жорстоке поводження, стали його свідками або постраждали від насильства та жорстокого поводження.

10. Практичний психолог у межах своїх посадових обов'язків:

- діагностує стан психологічного клімату в колективі, в якому відбулося насильство та жорстоке поводження та за результатами діагностики розробляє план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків (законних представників);

- розробляє та реалізує програму індивідуальної реабілітації для потерпілого;

- розробляє профілактичні заходи для групи, в якій зафіксовано випадок насильства та жорстокого поводження, для батьків або законних представників;

- здійснює супровід педагогічних, науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи, в якій зафіксовано випадок насильства та жорстокого поводження;

- забезпечує надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від насильства та жорстокого поводження, стали його свідками або вчинили.

11. Педагогічні працівники, які працюють з групою, у якій зафіксовано випадок насильства та жорстокого поводження, забезпечують:

- виконання рекомендації комісії з розгляду випадків **насильства та жорстокого поводження** серед учасників освітнього процесу в закладі освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з дітьми, причетними до булінгу (цькування), **насильства та жорстокого поводження** та їхніми батьками (законними представниками);

- дотримання правил поведінки учасниками освітнього процесу в закладі освіти, визначених статутом закладу освіти, законодавством;

- виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії групи під час освітнього процесу.

12. Батьки здобувачів освіти (законні представники) зобов'язані виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків **насильства та жорстокого поводження** в закладі освіти.

13. За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування), **насильства та жорстокого поводження** відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.

14. Визначаються відповідальні особи, причетні до булінгу (цькування), **насильства та жорстокого поводження** та накладаються адміністративні стягнення.

Додаток 2 до Заходів
про запобігання та протидію
наси́льству та жорстокому
поводженню з дітьми
в ТЗДОЯС №7

Алгоритм взаємодії уповноваженої особи Тернопільського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №7 з суб'єктами реагування щодо звернень постраждалої особи від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей або повідомлення про таку ситуацію стосовно іншої особи.

Керівник закладу забезпечує реалізацію у закладі освіти заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі шляхом:

- проведення з учасниками освітнього процесу виховної роботи із запобігання та протидії насильству;
- здійснення з учасниками освітнього процесу інформаційно-просвітницьких заходів з питань запобігання та протидії насильству, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей;
- організації роботи практичного психолога та/або соціального педагога з постраждалими дітьми;
- визначення уповноваженого спеціаліста з числа працівників закладу для проведення невідкладних заходів реагування у разі виявлення фактів насильства та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб.

Уповноважена посадова особа Тернопільського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №7 Тернопільської міської ради (далі – уповноважена особа) перш ніж інформувати інших суб'єктів про звернення та потреби постраждалої особи повинна отримати її добровільну поінформовану письмову згоду довільній формі. Проте така згода не вимагається у випадках вчинення насильства стосовно дітей та недієздатних осіб.

Крок 1. Прийняття повідомлення.

Постраждалу особу можуть виявити учасники освітнього процесу, заклад освіти може отримати заяву/повідомлення від інших осіб, самозвернення.

У разі звернення особи, стосовно якої є підстави вважати, що вона перебуває у небезпеці або її життю та здоров'ю загрожує небезпека у зв'язку з вчиненням стосовно неї домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або повідомлення про таку ситуацію стосовно іншої особи, уповноважена особа закладу дошкільної освіти повинна дотримуватись Алгоритму дій працівників закладу дошкільної освіти в разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дітьми

Крок 2. Організація надання невідкладної допомоги.

Для організації надання медичної допомоги постраждалій особі (у разі потреби) залежно від її стану уповноважена особа звертається до медичного працівника

закладу освіти, викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги (тел.103) або інформує постраждалу особу, що вона може звернутися в КНП «Тернопільська міська комунальна лікарня швидкої допомоги» (м.Тернопіль, вул. Шпитальна, 2, тел. (0352) 52-14-08)

Для невідкладного надання психологічної допомоги уповноважена особа рекомендує звернутись до Комунального закладу Тернопільської міської ради Тернопільський міський центр соціальних служб (м. Тернопіль, вул. Медова, 3; тел. (0352) 23 –55 –92).

Крок 3. Реєстрації фактів.

Уповноважена посадова особа закладу дошкільної освіти фіксує необхідну інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі за формою згідно з додатком 3 до Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658.

Крок 4. Інформування суб'єктів реагування.

Протягом доби за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти уповноважена особа закладу освіти інформує:

- сектор протидії домашньому насильству відділу превенції патрульної поліції в Тернопільській області Головного управління національної поліції про отримання інформації про вчинення насильства за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти (м.Тернопіль, бульвар Тараса Шевченка, 1, сектор протидії домашньому насильству;тел.:102;електронна пошта: ter@tp.police.gov.ua);
- службу у справах дітей управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради (м.Тернопіль, бульвар Тараса Шевченка 1, 41 кабінет;тел.: 0981807131) –у разі, коли постраждалою від насильства особою або кривдником є дитина чи постраждала особа звернулася разом із дитиною;
- уповноважену особу структурного підрозділу сектору сім'ї управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради (м.Тернопіль,бульвар Тараса Шевченка, 1, 10 кабінет,тел. 0981819515; електронна пошта: usmpzd2020@ukr.net).

Додаток 3 до Заходів
про запобігання та протидію
наси́льству та жорстокому
поводженню з дітьми
в ТЗДОЯС №7

**Права та обов'язки
учасників освітнього процесу стосовно запобігання і протидії насильству
та жорстокому поводженню з дітьми**

Права	Обов'язок
<i>Здобувачі освіти (стаття 53)</i>	
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства чи експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти; - проходження відповідної програми для осіб, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження.	- повідомляти керівництво закладу освіти про факти насильства або жорстокого поводження з дітьми, а також стосовно інших учасників освітнього процесу.
<i>Педагогічні працівники та інші особи, які залучаються до освітнього процесу (стаття 54)</i>	
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю	У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною: - вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною; - за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутись до органів Національної поліції України; - повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка

	постраждала від насильства або жорстокого поводження; - у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти – невідкладно повідомити про це засновника закладу освіти та/або уповноважений ним орган (особу).
<i>Батьки здобувачів освіти (стаття 55)</i>	
- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є), результати оцінювання якості освіти в закладі освіти та його освітньої діяльності; - подавати керівнику закладу освіти (у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти – засновнику закладу освіти та/або уповноваженому ним органу (особі) усні та письмові заяви (скарги, повідомлення про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною, а також стосовно інших учасників освітнього процесу, вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки	- сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків насильства або жорстокого поводження з дітьми; - виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства або жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти